

- багаторівневність (обов'язковий мінімум плюс додатковий матеріал);

- побудова за модульним типом;

- допоміжні матеріали (на електронних носіях, підтримка в Інтернеті);

- структура, що, відповідає логіці досліджуваної наукової дисципліни, сприяє цілісному та системному засвоєнню студентами.

Структура підручника – це форма реалізації його змісту і дидактичних функцій. У структурі підручника можна виділити такі компоненти:

1. Витвір (текстова частина та ілюстративний матеріал);

1.1. Вступна частина (вступ, передмова);

1.2. Основна частина;

1.3. Заключна частина (висновок, післямова).

2. Апарат організації засвоєння (запитання-завдання, приклади, завдання, узагальнюючі таблиці, висновки).

3. Довідково-супровідний апарат (предметний, іменний покажчики, анотація, вихідні дані, зміст).

Таким чином, підручник повинен бути орієнтований не стільки на засвоєння предметних знань і вмінь, скільки на створення умов для набуття студентами досвіду використання цих знань і умінь у різних ситуаціях.

Н.М. Крихтіна

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ ТА МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО НАВЧАННЯ

Оновлення сфер життєдіяльності суспільства в Україні визначило необхідність зміни традиційних підходів до системи вищої освіти. Сьогодні надбані професійні знання є одним з важливих ресурсів, який повинен забезпечити розвиток нашого суспільства та реальну конкурентоспроможність держави. Саме виходячи з цього в системі вищої освіти України пріоритетними заходами стали вдосконалення змісту підготовки фахівців, форм і методів організації навчального процесу у ВНЗ, підвищення ефективності та якості навчання студентської молоді, які відповідають принципам Болонського процесу.

Основна функція навчальної діяльності – це сприяння розвитку самостійності, професіоналізму, відповідальності майбутнього фахівця, виховання його творчої індивідуальності та самореалізації, що передбачається сучасною системою вищої освіти і повністю забезпечується адаптацією навчального процесу до кожної особи, яка

навчається, чого не можливо було досягти раніше за традиційними методами масового навчання. Так, залежно від розуміння викладачем індивідуальних особливостей студентів кожної окремої групи стає можливим використання різних методів навчання. Якщо мати до кожного студента індивідуальний підхід, то можливо отримати й більший ефект від навчального процесу. Звісно, що, наприклад, під час лекції усі студенти отримують однакову інформацію, але засвоювати її вони будуть не однаково, особливо коли до складу групи входять студенти-іноземці з недостатньою мовною підготовкою. Більшою мірою це пов'язано з тим, що у кожного з них існують індивідуальні особливості сприйняття та пам'яті. Дійсно, є студенти із більше розвиненою зоровою пам'яттю, а деякі користуються пам'яттю слуховою. Тому при викладанні лекцій лекторові є доцільним використовувати ілюстративний матеріал, який видається кожному студенту, або складати конспекти лекцій у схемах і рисунках. Отже, це один бік індивідуального підходу до навчання – вивчення, урахування та використання індивідуальних особливостей кожного студента окремо і групи в цілому. Другий бік такого підходу – урахування індивідуальних якостей студента – його здібностей та рівня підготовленості до сприйняття матеріалів лекції.

Для урахування цього фактора необхідно викладачеві на першому занятті проводити тестування студентів для складання психологічного “портрета”. При цьому аналізувати можна як всю групу, так і кожного студента окремо. Слід оцінити рівень підготовки до розуміння дисципліни, що вивчається, з метою організації подальшого навчання окремого студента та групи в цілому за індивідуальними завданнями з урахуванням рівня підготовки, здібностей та інтересів. Крім того, важливим також є з'ясування типу індивідуальності: загальний рівень інтелектуального розвитку, темпераменту, мотивування, самооцінки.

Індивідуальна траєкторія навчання, яка складає основу кредитно-модульної системи і в якій превалює самостійна діяльність студента, індивідуалізовані та особистісно адаптовані форми навчання, ліквідує труднощі в навчанні окремих категорій студентів і надає можливостей до повноцінного розвитку їхніх здібностей. Індивідуалізація навчального процесу активізує пізнавальну та дослідницьку діяльність студента, веде до зміни ролі викладача з традиційно контролюючої на дію з управління зовнішніми факторами: формування завдань, визначення інформаційного середовища, включення індивідуалізованої форми організації навчання до структури заняття. Така реорганізація направлена на підвищення якості навчання та мотивації студентів до навчання, забезпечення прозорості навчального процесу, покращення методичного забезпечення, збільшення мобільності студентів і викладачів.